

Małe olimpiady przedmiotowe

Geografia

Imię i nazwisko

Szkoła

ORGANIZATORZY:

Wydział Edukacji
Urzędu Miasta
w Koszalinie

Centrum Edukacji
Nauczycieli
w Koszalinie

Szkoła Podstawowa
nr 17 w Koszalinie

Szkoła Podstawowa
nr 18 w Koszalinie

Drogi Uczniu,

test składa się z 35 zadań, na rozwiązanie których masz 60 minut. Uważnie czytaj polecenia. W zadaniach, w których są cztery odpowiedzi do wyboru, zaznacz jedną. W zadaniach otwartych wykonaj polecenia, wpisując odpowiedź w wyznaczonych miejscach.

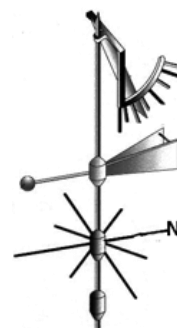
Podpisz test i oddaj komisji.

Powodzenia!

Koszalin, kwiecień 2022 r.

1. Województwo mazowieckie graniczy między innymi z województwami:
 - a) łódzkim i opolskim.
 - b) lubelskim i łódzkim.
 - c) świętokrzyskim i śląskim.
 - d) podlaskim i pomorskim.
2. Wysokość względną mierzymy:
 - a) od poziomu morza.
 - b) od szczytu wzniesienia.
 - c) od podnóża wzniesienia.
 - d) od wierzchołka wzniesienia.
3. Gnomon służy do wyznaczania kierunków geograficznych. Cień gnomonu w południe słoneczne na półkuli północnej jest:
 - a) najdłuższy i wskazuje północ.
 - b) najkrótszy i wskazuje południe.
 - c) najkrótszy i wskazuje wschód.
 - d) najkrótszy i wskazuje północ.
4. Meteorolodzy prędkość wiatru wyrażają w skali:
 - a) Celsjusza.
 - b) Richtera.
 - c) Kelvina.
 - d) Beauforta.
5. Łąki wysokogórskie to:
 - a) turzycowiska.
 - b) hale.
 - c) turnie.
 - d) stepy.
6. Długość geograficzną mierzymy:
 - a) od południka 0^0 , a wartość południków rośnie od 0^0 do 180^0
 - b) od południka 0^0 , a wartość południków rośnie od 0^0 do 90^0
 - c) od równika, a wartość równoleżników rośnie od 0^0 do 90^0
 - d) od równika, a wartość równoleżników rośnie od 0^0 do 180^0
7. Godzina 12⁰⁰ czasu lokalnego najwcześniej będzie w:
 - a) Warszawie.
 - b) Szczecinie.
 - c) Gdańsku.
 - d) Białymstoku.
8. Kontynent afrykański oblewają wody następujących oceanów:
 - a) od zachodu Oceanu Spokojnego, a od wschodu Oceanu Atlantyckiego.
 - b) od wschodu Oceanu Atlantyckiego, a od zachodu Oceanu Indyjskiego.
 - c) od zachodu Oceanu Atlantyckiego, a od wschodu Oceanu Indyjskiego.
 - d) od zachodu Oceanu Spokojnego, a od wschodu Oceanu Indyjskiego.

9. Na których półkulach leży Europa?
- Północnej i wschodniej.
 - Południowej i zachodniej.
 - Północnej, wschodniej i zachodniej.
 - Południowej, wschodniej i zachodniej.
10. Co powoduje, że ludność Europy starzeje się?
- Spadek przeciętnej długości życia oraz spadek różnicy przyrostu naturalnego.
 - Wzrost przeciętnej długości życia oraz dodatni przyrost naturalny.
 - Wzrost przeciętnej długości życia oraz ujemny przyrost naturalny.
 - Spadek stopy życiowej oraz dodatni przyrost naturalny.
11. Jeżeli temperatura powietrza na poziomie morza wynosi $+7^{\circ}\text{C}$, to na szczycie Śnieżki (1602 m n.p.m.) jest około:
- $-2,6^{\circ}\text{C}$
 - $+2,6^{\circ}\text{C}$
 - $-5,5^{\circ}\text{C}$
 - $+3,5^{\circ}\text{C}$
12. Rysunek przedstawia przyrząd meteorologiczny wiatromierz. Pokazuje on, że na dworze wieje wiatr:
- zachodni.
 - wschodni.
 - północny.
 - południowy.
13. Cztery mapy wykonane w różnych skalach mają takie same wymiary. Która z map obejmuje największy obszar?
- 1 : 500 000
 - 1 : 30 000
 - 1 : 1 000 000
 - 1 : 45 000
14. Które zjawisko **nie jest skutkiem** ruchu obrotowego Ziemi?
- Następstwo dnia i nocy.
 - Spłaszczenie Ziemi na biegunach.
 - Dobowa zmiana czasu.
 - Występowanie pór roku.
15. Zaznacz odpowiedź, w której wszystkie cechy charakterystyczne są dla strefy klimatu równikowego:
- brak pór roku, średnia temperatura powietrza w ciągu roku powyżej 20°C , obfite opady deszczu.
 - brak pór roku, średnia temperatura powietrza w ciągu roku powyżej 12°C , obfite opady deszczu.
 - dwie pory roku: sucha i deszczowa, średnia temperatura powietrza w ciągu roku powyżej 20°C , obfite opady w porze deszczowej.
 - dwie pory roku: sucha i deszczowa, średnia temperatura powietrza w ciągu roku powyżej 12°C , obfite opady w porze deszczowej.

16. Poziomice to linie łączące:
- punkty leżące na tej samej szerokości geograficznej.
 - punkty leżące na tej samej wysokości nad poziomem morza.
 - punkty leżące na tej samej długości geograficznej.
 - punkty na mapie o takiej samej średniej temperaturze powietrza.
17. Ustroń, to szesnastowieczne miasto uzdrowiskowe w Dolinie Wisły, położone na wysokości 350 m n.p.m. Miasto otoczone jest grzbietami górskimi. Do nich należy m.in. Czantoria Wielka (995 m n.p.m.). Wysokość względna tej góry wynosi:
- 995 m
 - 1345 m
 - 645 m
 - 350 m
18. Zaznacz zestaw zawierający nazwy kontynentów, które oblewa Ocean Atlantycki.
- Europa, Australia, Afryka, Antarktyda, Ameryka Pn.
 - Azja, Afryka, Australia, Antarktyda, Ameryka Pn.
 - Europa, Ameryka Pn., Ameryka Pd., Afryka, Antarktyda.
 - Ameryka Pn., Ameryka Pd., Antarktyda, Azja, Australia.
19. Znajdują się tu wysokie urwiska brzegowe, które powstają na wskutek nieustannego niszczenia lądu przez wodę. Można tu spotkać orla bielika. Rośnie tu mikołajek nadmorski, wydmuchrzyca piaskowa, rozchodnik zwyczajny. Charakterystyka dotyczy:
- Kampinoskiego Parku Narodowego.
 - Wolińskiego Parku Narodowego.
 - Karkonoskiego Parku Narodowego.
 - Biebrzańskiego Parku Narodowego.
20. W kalendarzu zanotowano: wschód słońca – godz. 4:25, zachód słońca – godz. 21:20. Kartkę z kalendarza wyrwano:
- wiosną.
 - zimą.
 - latem.
 - jesienią.
21. Lekki wiatr wiejący nad morzem podczas słonecznej pogody jest nazywany:
- pasatem.
 - tajfunem.
 - halnym.
 - bryzą.
22. Legenda mapy to:
- to samo, co skala mapy.
 - opis kierunków umożliwiający zorientowanie mapy.
 - zestawienie wszystkich znaków użytych na mapie i ich wyjaśnienie.
 - obraz widzianej z góry powierzchni Ziemi, przedstawiony w pomniejszeniu.

23. Świeci światem odbitym od najbliższej gwiazdy:

- a) satelita.
- b) planeta.
- c) gwiazda.
- d) meteoryt.

24. Różnica szerokości geograficznych między najdalej wysuniętymi na północ i na południe punktami badanymi obszaru to:

- a) rozciągłość równoleżnikowa.
- b) rozciągłość południkowa.
- c) rozciągłość szerokości.
- d) rozciągłość równikowa.

25. Rzeźba krasowa powstaje w wyniku:

- a) rozpuszczania skał magmowych przez wodę opadową.
- b) rozcinania skał wapiennych przez lodowce.
- c) rozpuszczania skał wapiennych przez wodę opadową.
- d) wywiewania piasku ze skał wapiennych.

26. Na globusie w skali 1: 40 000 000 odległość, którą pokonują bociany lecące z Polski do Sudanu wynosi około 12 cm. Oblicz, ile kilometrów w rzeczywistości przelatują bociany. Zapisz obliczenia.

Obliczenia:

Odpowiedź:

27. Udziel odpowiedzi na pytania:

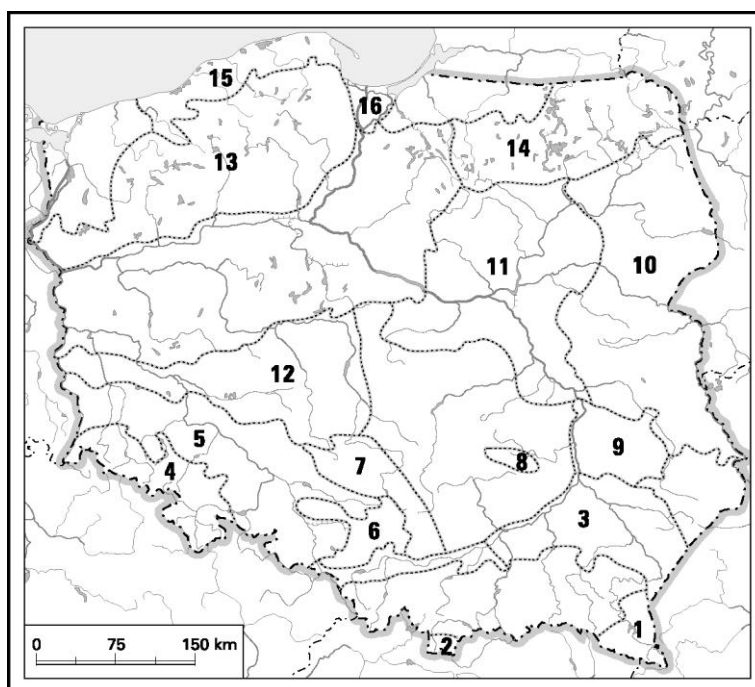
- a) Ile planet wchodzi w skład Układu Słonecznego?
- b) Która z planet jest największa?
- c) Która planeta leży najbliżej Słońca?
- d) Które planety sąsiadują z Ziemią?
- e) Która planeta najwolniej obiega Słońce?

28. Jaki to rodzaj skały? W odpowiednich miejscach w tabeli wpisz właściwe nazwy skał: piasek, wapień, granit, piaskowiec, less, glina.

Występuje jako:	Rodzaj skały		
	sypka	zwięzła	lita
a) Wydma nad Morzem Bałtyckim			
b) Wąwóz na Wyżynie Lubelskiej			
c) Skałka na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej			
d) Grzbiet Tatr Wysokich			

29. Na mapie konturowej cyframi zaznaczono wybrane krainy geograficzne Polski.
Napisz poniżej nazwy krain geograficznych oznaczonych numerami 1, 3, 5, 7, 13, 16

- 1
- 3
- 5
- 7
- 13
- 16

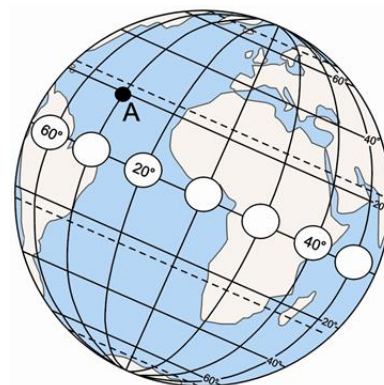

30. Korzystając z rysunku, wykonaj polecenia.

- Uzupełnij opisy południków
- Podpisz zwrotnik Raka
- Określ długość i szerokość geograficzną punktu A

długość geograficzna:

szerokość geograficzna:

31. Rozpoznaj i podaj nazwę strefy krajobrazowej na podstawie opisu:

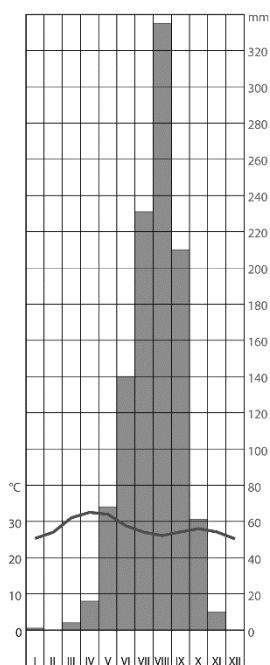
Opis strefy krajobrazowej	Nazwa strefy krajobrazowej
A. Ten typ krajobrazu występuje w Europie Południowej. Rosną tam wiecznie zielone krzewy roślinności twarolistnej. Lato jest tam długie, upalne i suche, a zima bardzo łagodna i wilgotna.	
B. Północne lasy iglaste, w których żyją m.in.: niedźwiedzie brunatne, rysie, wilki, łosie i rosomaki. Zima jest długa i mroźna, a lato – krótkie.	
C. Bezleśna strefa podbiegunowych obszarów, gdzie rosną głównie mchy i porosty. Zima jest długa i bardzo mroźna. W czasie krótkiego lata maksymalna temperatura powietrza nie przekracza kilku stopni Celsjusza. Występują tam dni i noce polarne. Charakterystyczne zwierzęta tej strefy to renifer i leming.	
D. Obszar, na których opady są bardzo małe i występują sporadycznie. Roślinność jest skąpa i występuje głównie w oazach. W pobliżu zwrotników obszary tej strefy krajobrazowej charakteryzują się wysokimi temperaturami powietrza.	

32. Przyporządkuj określenia oznaczone cyframi właściwym nazwom krajobrazów (niektóre określenia mogą się powtórzyć).

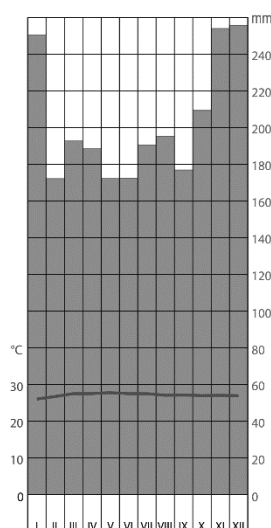
las równikowy			sawanna			pustynia		

1. bujna roślinność
2. roślinność trawiasta z pojedynczymi drzewami
3. brak zwartej pokrywy roślinnej
4. duże amplitudy dobowe temperatury powietrza
5. małe amplitudy roczne temperatury powietrza
6. obfite opady przez cały rok
7. niedobór opadów
8. pora deszczowa latem i pora sucha zimą

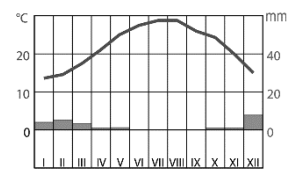
33. Przeanalizuj diagramy klimatyczne oznaczone literami A, B, C i przyporządkuj je strefom krajobrazowym.

A.

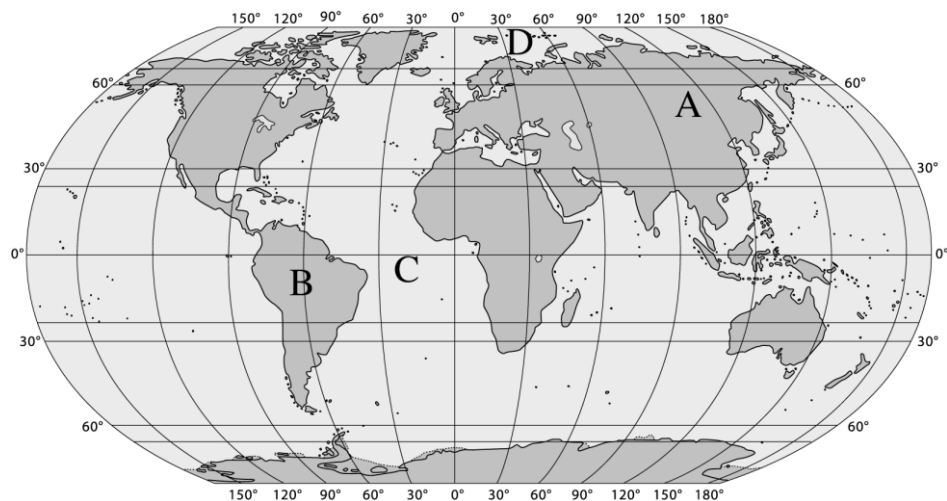
B.

C.

- a) Strefy krajobrazowej lasu równikowego dotyczy diagram
- b) Strefy krajobrazowej pustyni dotyczy diagram
- c) Strefy krajobrazowej sawanny dotyczy diagram

34. Mapa przedstawia kontury kontynentów i oceanów na kuli ziemskiej. Rozpoznaj zaznaczone literami A, B, C, D obiekty geograficzne i uzupełnij zdania.

- a) Literą A zaznaczono kontynent
- b) Literą B zaznaczono kontynent
- c) Literą C zaznaczono ocean
- d) Literą D zaznaczono ocean

35. Odczytaj wysokość bezwzględną punktu A i napisz, jaką formę terenu przedstawia ten rysunek poziomicowy.

- a) Wysokość punktu A wynosi
- b) Rysunek poziomicowy przedstawia

Schemat punktowania

geografia 2022

Zadania zamknięte

1. B
2. C
3. D
4. D
5. B
6. A
7. D
8. C
9. C
10. C
11. A
12. D
13. C
14. D
15. A
16. B

17. C
18. C
19. B
20. C
21. D
22. C
23. B
24. B
25. C

Zadania otwarte

26. 1: 40 000 000

1cm- 40000000cm

1cm- 400km

12 x 400km=4800km

Odległość, którą pokonują bociany lecące z Polski do Sudanu wynosi około 4800 km 2p.

27.

f) Ile planet wchodzi w skład Układu Słonecznego? - 8

g) Która z planet jest największa? - Jowisz

h) Która planeta leży najbliżej Słońca? - Merkury

i) Które planety sąsiadują z Ziemią? -Wenus, Mars

e) Która planeta najwolniej obiega Słońce? - Neptun

3p.

28.

Występuje jako:	Rodzaj skały		
	sypka	zwięzła	lita
a) Wydma nad Morzem Bałtyckim	piasek		
b) Wąwóz na Wyżynie Lubelskiej		less	
c) Skałka na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej			wapień
d) Grzbiet Tatr Wysokich			granit

2p.

29.

1 Beskidy Wschodnie, Bieszczady

3 Kotlina Sandomierska.

5 Nizina Śląska

7 Wyżyna Krakowsko- Częstochowska

13 Pojezierze Pomorskie

3p.

16 Żuławy Wiślane

30.

a)40,0,20,60

b) na półkuli N zwrotnik Raka

c) 40W -długość geograficzna

2p

20N- szerokość geograficzna

31.

A-krajobraz śródziemnomorski

- B. Tajga
- C. Tundra
- D. Pustynia

2p

32.

las równikowy			sawanna			pustynia		
1	5	6	2	5	8	3	4	7

2p.

33.

- a) Strefy krajobrazowej lasu równikowego dotyczy diagram B
- b) Strefy krajobrazowej pustyni dotyczy diagram C
- c) Strefy krajobrazowej sawanny dotyczy diagram A

1p.

34.

- e) Literą A zaznaczono kontynent Azja
- f) Literą B zaznaczono kontynent Ameryka S
- g) Literą C zaznaczono ocean Atlantyk
- h) Literą D zaznaczono ocean Północny (Arktyczny)

1p.

35.

- a) Wysokość punktu A wynosi 150 m.n.p.m
- b) Rysunek poziomicowy przedstawia dolinę

2p.